

Alapvető változások várhatók a színházban

„Átláthatóbb viszonyokat szeretnék”

Túl az évad első három bemutatóján Korognai Károly, a Szegedi

Nemzeti Színház direktora elégedett: a bérletezés jól sikerült, és a produkciókra vevő a közönség. Kezelhetőnek tűnnek a teátrum gazdasági gondjai is, amelyek megoldását szolgálja többek között az is, hogy januártól alapvető strukturális változások lesznek a színházi konglomerátumban.

– Állandó téma lett a városban a színház gazdasági állapota. Mi most a helyzet?

– Elsősorban a likviditási problémák jelentenek gondot, a 30 napon túli kifizetetlen számláink összege jelenleg „már csak” 15 millió forint. Már Budapestről hallottam vissza a rémhírt: csődbiztos neveztek ki a színházhoz. Ez nem igaz. Akkor kerülne rá sor, ha az említett tartozás elérné a 39 millió forintot. Augusztusban nehezebb helyzetben voltunk, a béreket is csak halasztással tudtuk kifizetni. Most ilyen veszély nem fenyeget. A jelenlegi működési rend alapján azonban az adóssághalmozás tovább gyűrűzhetne, ezért az önkormányzat revizort rendelt ki, aki folyamatosan vizsgálódik a színházban. Ennek örülök, mert olyan feltáró analízist kapok, ami megerősíti, hogy alapvető változásokra van szükség a szervezeti-működési rend, a műszaki bázis és a katasztrofális állapotban lévő színházi objektumok terén. Ha minden maradna a régi, továbbra is az ablakon ömlene ki a pénz.

– Azt nyilatkozta a polgármester, hogy a szükségesnél 30 százalékkal többen dolgoznak a színházban. Létszámleépítés várható?

– Január elsejétől alapvető strukturális változásokat tervezünk, aminek kétségtelenül lesznek személyi vonzatai. A harmincszázalékos létszámcsoökkentést talán kicsit soknak érzem, de jól mutatja, hogy bizonyos területeken mekkora a túlfoglalkoztatás. Máshol viszont épphogy munkaerőhiány van a színházban. Részletekről egyelőre nem szívesen beszélnék, mert csak további találgatásokra adna alkalmat. A színház jelenleg szervezeti és működési szabályzat nélkül működik.

Korognai Károly: A színház és a szabadtéri szervezeti egységének megteremtésével a működtetés olcsóbb és egyszerűbb lesz. (Fotó: Karnok Csaba)

Egy ennyi embert foglalkoztató hatalmas intézményben jól működő szervezeti felépítés nélkül, amihez pontos munkaköri leírások és jól kalibrált szerződések is tartoznak, nagyon nehéz az „üzemenetet” biztosítani, mert nem lehet számon kérni. Egyelőre a színházi dolgozók jóérezésére apellálunk, ami szerencsére alapvetően megvan. Rontja azonban a munkakörök kamoráltságát, hogy a likviditási gondok miatt a plusz munkáért nem mindig tudunk időben fizetni. Vannak olyanok, akiknek pozicionális és személyes megfontolásból érdekük, hogy a színház és a szabadtéri között hosszú ideje fennálló érdekellentét változatlanul megmaradjon. Ezt a helyzetet borzasztóan károsnak tartom, ezért szeretném megváltoztatni. Az önkormányzat igyekszik a két intézmény teljes szervezeti egységévé megteremtteni. Így a működtetés sokkal egyszerűbb, olcsóbb, tisztább és átláthatóbb lesz, rengeteg pénzt meg tudunk majd spórolni.

– A tartozások mennyire akadályozzák a napi munkát?

– Amikor átvettem a színházat, jelentős közüzemi tartozásaink is voltak, ezeket az elmúlt hét hónapban sikerült teljesen lefaragni. Nagy gondot jelent azonban, hogy a színház elvesztette a hitelké-

Szabadtéri tervek 2000-re

Munkatársunktól

Lassan összedől a Szegedi Szabadtéri Játékok 2000. évi műsorterve. Mint Korognai Károly lapunknak elmondta, a Szörényi-trilógia második részeként bemutatják az István, a királyt. Hosszú szünet után műsorra tűzik Az ember tragédiáját. Valló Péter rendezésében kétrészes komolyzenei estet terveznek: A kékszakállú herceg várát és Orff Carmina Buranáját mutatják be, utóbbihoz a koreográfiát Juronics Tamás készítené. Eszenyi Enikő állítaná színpadra a West Side Story-t, ami az ideai Képzelt riporthoz hasonlón ősziől bekerülne a

köszínházba. Szeretnék újra elővenni az idei nagy sikert, A cigánybárót.

Ha engedélyt kapnak az egyháztól, bemutatják a domban Liszt Krisztus-oratóriumát. A szabadterivel kapcsolatos hír, hogy a Magyar Fesztiválszövetség a British Council szponzorálásával és brit társszervezettel karöltve erre a hétre meghívta a hazai fesztiválok igazgatóit egy négynapos tapasztalateserére. Ez kiváló alkalom arra, hogy Korognai Károly a Webber-irodával korábban megkezdett tárgyalásait folytassa a Füttő a szélben című Webber-musical 2001-es szabadtéri bemutatásáról.

pességét, ami roppant fontos volt a produkciókkal kapcsolatban. Korábban a megrendeléseknél mindennapos gyakorlat volt, hogy megkaptuk a kért anyagokat, de csak két-három hónap múlva fizettünk. Miután a színház anyagi helyzete beszédtema lett, érthető, hogy senki sem szeretne hitelezni, mindenért azonnal készpénzzel kell fizetnünk.

– Mikorra várható az

adósság teljes törlesztése?

– A megörökölt mintegy 40 millió forintos tartozást az év végéig felére tudjuk csökkenteni, a maradék 20 millió forintos adóssághalmozást pedig a következő költségvetési évben tudjuk ledolgozni. Noha nem erre szerződtem, a tisztán látás érdekében rákényszerültem, hogy a színház gazdasági ügyeinek inté-

zését is kézbe vegyem.

– A múlt héten mutatták be Debrecenben Darvasi László negyedik darabját, Szegeden viszont évek óta nem láthat a közönség kortárs magyar drámát.

– Hogy az elmúlt években miért nem játszott a színház kortárs darabokat, nem az én feladatom megválaszolni. Ebben az évadban azért nem került be mai magyar szerző műve a műsortervbe, mert egy kifejezetten populáris repertoárral szeretnénk visszacsalogatni a nézőket. A kortárs magyar darabok vélhetően rétegekhez szólnak. Egyébként nem zárkozmom el Darvasi-művek bemutatásától, ha kapok tőle darabokat, elolvasom, és ha jónak találom őket, megpróbálom a módját, hogy műsorra tűzzük. Más szerzők már több ajánlattal is megkerestek, de nem találtam közöttük olyan darabot, amit érdemes lenne bemutatnunk.

– Szegeden sokan épp a régegyéni kielégítő stúdiószínházi produkciókat hiányolják. Vannak erre vonatkozó tervek?

– A Tantusz Művelődési Házat – ami kiválóan alkalmas stúdióelőadásokra is – vélhetően huzamosabb időre megkapjuk a Matáv-tól. Szeretnénk nemcsak próbateremként, hanem egy új játszóhelyként is hasznosítani.

Hollósi Zsolt

Régi ötezresek: november 30-ig

Budapest (MTI)

A forgalomból bevont régi típusú ötezer forintos bankjegyek legkésőbb november 30-án válthatók át törvényes fizetőeszközzé.

A régi bankjegyeket november 15-éig a postahivatalokban is ki lehet cserélni új ötezresre, ám azt követően már csak a Magyar Nemzeti Bank pénztárai váltják át a bankókat. Az MNB pénztárai november 30-án 8-tól 13 óráig tartanak nyitva.

A jegybank július 23-án, pénteken jelentette be, hogy a következő hétfőtől bevonja a forgalomból a régi ötezreket. A gyors döntést azzal indokolták, hogy ugrásszerűen megnőtt a nagyon jó minőségű hamisítványok száma.

Beszélgetés Oberfrank Péter zeneigazgatóval

Az opera nem léphet vissza

Legutóbb negyvenkét évvel ezelőtt, 1957 novemberében mutatta be a Szegedi Nemzeti Színház Erkel Ferenc operáját, a Hunyadi Lászlót. Vaszy Viktor második zeneigazgatói korszakának – amit ma már a szegedi operajátás aranykoraként emlegetnek – ez volt az első premierje. A tavasszal megválasztott zeneigazgatónak, Oberfrank Péternek is ez az opera lesz első szegedi bemutatója.

– Pénteken tartja az operatagozat az évad első bemutatóját, melyiket választották a Hunyadi László több, létező változata közül?

– A nyolcvanas évek közepén a Hungaroton készített egy reprezentatív lemezt, amit az eredeti tervek szerint Ferencsik János vezényelt volna, ám a halál ebben megakadályozta. Végül Kovács János dirigálásával született meg az a felvétel, amely az opera legteljesebb változatát tartalmazza, azaz valamennyi, Erkel által komponált részlet hallható benne. Tudjuk, hogy a szerző vezényletével 1844. január 27-én a Pesti Nemzeti Színházban lezajlott ősbemutatón a nyitány sem hangzott el a ma ismert formában, és Szilágyi Erzsébet szólama is gazdagodott, hiszen amikor 1850-ben a kiváló francia énekesnő, Anne de La Grange Pesten vendégszerepelt, Erkel egy újabb drámai fűt áriát komponált a szerephez. Amikor jobb kvalitású tenoristákkal dolgozhatott, Hunyadi László és V. László szerepeit is kiegészítette. Így a teljes opera mintegy tizenöt perccel lett hosszabb az ősbemutatót elhangzottánál. Hosszú évtizedeken át azt a változatot játszották a színházak, amit Radnóti Miklós, Nádasdy Kálmán és Oláh Gusztáv készített, amikor 1935-ben átdolgozták és rövidítették a darabot. Tóth Jánossal, a bemutatott rendezőjével most úgy gondoltuk, visszatérünk a teljesebb zenei anyagot tartalmazó verzióhoz.

– Miért előnyösebb, ha tíztizenöt perccel hosszabb a darab?

– A teljesebb zenei anyag, a következetesen erősített dramaturgiai szál hangsúlyosabbá teszi Hunyadi Mátyás szerepét, amit a rendezővel fontos szempontnak gondoltunk. Az operatagozat új szopránja, Dér Krisztina és a vendégként felépő Bakonyi Anikó mutatkozik be ebben a nadrászerepben. Tóth Jánossal annak idején együtt dolgoztunk az Operaházban egy másik Erkel-opera, a Dózsa György bemutatóján is. Úgy gondoltam, most is olyan rendezőre lenne szükségem, akivel nyugodt körülmények között jó produkciót tudunk létrehozni. Díslettervezőnek Székely Lászlót kértem fel, akinek ugyancsak volt

tak már közös munkái Tóth Jánossal, és örömmel vállalkozott a feladatra. Profi munkát végzett, okosan oldotta meg a színváltásokat, ráadásul nem is került sokba a díszlet.

– Sok a vendég a szereposztásban...

– Nagyon jó énekeseket sikerült megnyernünk. Ez annak is „köszönhető”, hogy társulatunk egyes énekesei, akik érintettek lettek volna, előre lekötött külföldi vendégszereplésen vannak vagy betegség miatt nem vállalhattak szerepet. Azt hiszem, reveláció lesz Bazsin-ka Zsuzsanna bemutatkozása Szilágyi Erzsébetként, és Fekete Veronikának is egyik legjobbjára ez a szerep. Daróczi Tamás vállalta, hogy mindkét szereposztásban elénekli a címszerepet. Véleményem szerint az ország legjobb operakórusa a szegedi; most a férfi és a női kar is méltó feladatot kap.

– Hogyan érinti az operatagozat működését a színház nehéz gazdasági helyzete?

– Az operaegyüttes tervezett bemutatóit nem érintheti, hiszen erre az évadra is körülbelül ugyanannyi előadást terveztünk, mint a korábbi években. Ha nem valósulnának meg maradéktalanul a produkcióink, akkor az nem az előre lépésről való lemondást jelentene, hanem az operatagozat számára egyértelmű visszalépés lenne. Eddig sikerült kivédenem a kedvezőtlen hatások, hiszen el tudtuk jutni a Thália Színházba, ahol a Sevillia, se borbély című Kovalik-alkommal sikerrel vendégszerepelt a társulat, a múlt szerdán pedig több mint tíz év után ismét az egyik nagyszínházi operaprodukcióban láthatta a szegedi közönség Tokody Ilonát, aki Liu szerepét énekelte a Turandotban. A jelenlegi helyzetben mindezt nagy eredménynek tartom, hiszen a kapcsolataim révén megszerzett szponzori támogatással sikerült megvalósítani.

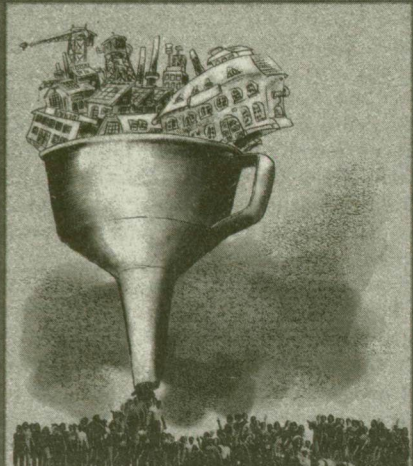
– Mi volt eddig a legmeglepőbb dolog zeneigazgatói munkájában?

– Előre figyelmeztettek: ha eddig szeretek is, ez biztosan meg fog változni. Mindent megpróbálok, hogy ne csak azokkal a problémákkal tördjek, amelyek szorosan vett kötelességeim. Az énekesek érzékeny lelkű emberek, ezért igyekszem így bánni velük. Mégis úgy látom, épp azok a művészek a legelégedetlenebbek, akik legjobban élnek-halnak a színházért, s ezért én is a legjobban becsülöm őket. Egy sor olyan dologra is oda kell figyelnem, amiről nem gondoltam, hogy az én dolgom is. Próbálok beletanulni a marketingbe, hiszen a költségvetésünk nem elegendő, ezért fontos, hogy a társulat számára személyes kapcsolataim révén megpróbáljak plusz pénzt szerezni.

H. Zs.

Oberfrank Péter: Eddig sikerült kivédenem a kedvezőtlen hatásokat. (Fotó: Karnok Csaba)

Fekete Klára

CÉGVEZETŐ

Kedves Olvasó!

Már kapható Fekete Klára Cégvezető című könyve.

A szerző írásában együtt bukdácsolta végig a gazdasági rendszerváltás iskoláját azokkal a döntéshelyzetben lévő emberekkel, akik Szeged cégeit irányították. Tudósított munkágyűlésekről, csödegyeztetésekről. Látott tömeges elbocsátásokat. Felszámolóbiztosok tucatjaival készített beszélgetéseket. Járt üzemszarnokokban, amelyekben egyik napról a másikra megállt az élet. Ha azokban az időkben azt mondja neki valaki, ebből könyvet fog írni, kineveti. Az élményekből mégis könyv lett. Tíz év, Szeged gazdasági rendszerváltásának története. Ahogy a szemtanúk látták – és túlélték. Ami volt és amivé lett. Erről szól a könyv: a konzervgyár, a paprika, a ruhagyár, a kábelgyár, a textilművek és a kenderfonó története.

A Cégvezető megrendelhető a 80-821-821-es, ingyenesen hívható telefonszámon; levélben a szerkesztőség címén: Dél-magyarország 6740 Szeged Stefánia 10., a borítékra írják rá: Terjesztési csoport, Cégvezető. A könyv ára 650 forint, plusz postaköltség. Megvásárolható személyesen is a szerkesztőségben.